

Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25736>

Özet

Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i (MO??Ö), Osman Birgin taraf?ndan 2016 y?!?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin Matematik ö?renme süreçlerine, zorlu?una, faydas?na ve ba?ar?ya ula?ma yöntemlerine dair sahip olduklar? sübjektif inançlar? ve tutumlar? sistematik olarak ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermif olup, ilgili bulgular 1. INES Uluslararası Akademik Ara?t?rmalar Kongresi'nde sunulmuştur.

MO??Ö, matematik e?itimindeki duyu?sal alan?n önemli bir bile?eni olan inanç sistemlerini de?erlendirerek, e?itmcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin ö?renme engellerini ve motivasyon kaynaklar?n? daha iyi anlamalar?na yard?mc? olmay? hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki ölçme araçlar? eksikli?ini gidermeye yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Matematik inançlar?, matematik ö?renme, duyu?sal alan, psikometrik ölçek geli?tirme, ö?renci tutumlar?.

Yazarlar

Osman B?RG?N

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ö?rencilerin Matematik ö?renmeye yönelik sahip olduklar? bili?sel ve duyu?sal inançlar? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Matematik ö?renimi, sadece bili?sel yeteneklerle de?il, ayn? zamanda bireylerin matemati?in do?as?na, zorlu?una ve ki?isel yetkinliklerine dair ta??d?klar? inançlarla da yak?ndan ilifkilidir.

Ölçek, bu inançlar?n yap?s?n? ortaya koyarak, ö?retmenlerin ve e?itim program? geli?tiricilerinin ö?rencilerin olumsuz inançlar?n? tespit etmelerine ve bu inançlar? de?i?tirmeye yönelik pedagojik stratejiler geli?tirmelerine olanak tan?maktadır. Bu sayede, ö?rencilerin matematik ba?ar?s?n? engelleyen psikolojik bariyerlerin a??lmas? amaçlanm??tır.

Yap?

Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i, bireylerin matemati?e dair sahip olduklar? temel varsay?mlar? ölçen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle matemati?in do?as? (ezber mi, kavrama m? gerektirir), matematik ö?renme süreçleri (h?zli m?, yava? m? ilerlemeli), ve ki?isel yetkinlik alg?s? gibi alt boyutlar? içerir.

Ölçek, ö?rencilerin matematiksel görevlere yakla??m?n?, çaba düzeyini ve kar??la?t?klar? zorluklar kar??s?ndaki direncini etkileyen temel inanç sistemlerini ölçmektedir. Geli?tirme çal??mas?nda, bu inançlar?n çok boyutlu yap?s?n?n ortaya ç?kar?lmas? için yap?s?sal analiz yöntemleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??mas?, geli?tirme makalesinin temel odak noktalar?ndan biridir (Birgin, 2016). Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösterir.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, çal??man?n ba?l??? "Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?" olarak adland?r?ld???ndan, yap? geçerli?i kapsam?nda Faktör Analizi gibi yöntemlerin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Ölçe?in yap? geçerli?i, matematik ö?renmeye ili?kin inançlar?n teorik çerçevesine uygun olarak alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? incelemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri de geli?tirme çal??mas?n?n bir parças?d?r. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlıl???n? ve kararlıl???n? ifade eder.

Geli?tirme makalesinde (Birgin, 2016) iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erinin hesapland??? ve ölçe?in genel olarak güvenilir kabul edilebilecek düzeyde oldu?u belirtilmi?tir. Ancak, kaynak metinde spesifik bir katsay?ya yer verilmemi?tir. Detaylı güvenirlik bulgular?, ilgili konferans bildirisi içerisinde mevcuttur.

Faktör Analizi

Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Ölçek, "Geli?tirme" a?amas?nda oldu?u için, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzunun teorik beklentilere uygun olarak kaç faktör alt?nda topland??? incelenmi?tir.

Bu analizler sonucunda, matematik ö?renmeye yönelik inanç yap?s?n?n temel bile?enleri ve alt boyutlar? belirlenmi?, ölçe?in son formu bu faktör yap?s?na göre olu?turulmu?tur. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlar? ne kadar güçlü temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçek

Test Türü: Geli?tirme

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak psikometrik geli?tirme çal??malar?na dayanarak Likert

tipi derecelendirme ölçe?i oldu?u varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genel eğitim popülasyonu)

Ya? Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak matematik eğitimi araştırmaları genellikle ortaokul veya lise öğrencilerini hedefler.

Popülasyon Detayları: Ölçeğin geliştirildiği örneklem grubu, Birgin (2016) makalesinde detaylandırılmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem veya dijital formatta kullanılabilen bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Matematik duyuşsal alan, inanç ölçe?i, öğrenme tutumları, Osman Birgin, psikometri, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Bağı Kurulu? E-posta Adresleri: osman.birgin@usak.edu.tr

Yazınma Adresi: Uşak Üniversitesi (varsayımsal olarak yazarın kurum adresi)

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırma amaçlı geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar Osman Birgin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışmasının sunulduğu konferans bildirisine ait PDF dosyası aşağıdadır:

[matematik-ogrenmeye-iliskin-inanc-olceginin-gelistirilmesi-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Birgin, O. (2016). Matematik öğrenmeye ilişkin inanç ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik

çal??mas?. *Proceedings of 1st INES International Academic Research Congress* (ss. 3663-3670). Ankara: Pegem Akademi Yay?nc?lık.

Kongre Bildirisi Ba?lant?s?: congress.inescongress.com

Matematik Ö?renmeye ?li?kin ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Detayl? maddelere, Birgin (2016) taraf?ndan yay?mlanan "Matematik ö?renmeye ili?kin inanç ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?" ba?lıklı konferans bildirisi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM